

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Reden und Arbeiten der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420, 1-4

57 Reden der Societas Latina - Cod. Karlsruhe 3420,3

Molter, Johann

[Karlsruhe], 1783-1800

[Lamprecht, Heinrich]: De amicitia oratione loquutus est, Juni 1798

[urn:nbn:de:bsz:31-99849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-99849)

De amicitia

oratione loquutus est

Henricus Lämprecht.

Mense Junio.

1798

Director gravissime,
Socii honoratissimi!

Inter omnia, quae a benigna natura seu fortuna accepimus beneficia ac dona, nullum plane scio, quod cum amicitia facile sit comparandum. Haec est, quae perfectam sensuum actionumque unanimitatem, quae minime exhaustiendum boni consilii ac solatii thesaurum in vita privata, quae maximam voluptatem latissimamque animi aequitatem largissima manu nobis impertitur. Quid quae dulcius esse potest, quam consuetudo familiaris amici, quocum colloqui, quocum versari, con nobiscum ipsis licet? Num quae bona, quaecumque nobis contigerit, sortem, tam magni aestimaremus, nisi nobis adesset

homo, a Deo ratione ac probitate prodi-
 tus, qui aequè ac nos communi amore
 ductus amore, prospera nostra salute la-
 taretur, quocum unâ frui nobis conce-
 sum esset opibus ab optimo numine
 condonatis? Et quam graviter ferremus
 saepius fortune incommoda, nisi nobis
 adforet amicus, qui eodem, quo nos dolore
 ac moerore adflictus, solatio mentem
 nostram levaret confirmaretque?

Quare ego Vestra pace, Director gra-
 vissime, socii ornatissimi, de amicis
caute eligendis, dein pie conservandis,
et de vera denique amicitia volupta-
te et usu pauca disseram.

I.

Amicitia scilicet, hoc quidem egregio nomi-
 ne digna futura, longe remota sit necesse
 est, ab exosa privati solum questus lucris,
 cupiditate, ex veneratione potius, quam vir-
 tus animis nostris instillat, oriunda. Qua-
 re e sapientum, proborum, bonorumque
 coetu tantum juvenibus eligendi sunt amici.
 Sine virtute, socii condecoratissimi, nulla
 nobis securitas, nulla firmitas in amicitia
 erit speranda. Quod si enim, ut ~~est~~ ex mul-
 tis pauca commemorem, ille, quem elegimus
 amicum, sui ex re qualibet lucii amantior,
 quam nostrae felicitatis fuerit, familiaris-
 simum dilectumque, quam primura consilia
 questuosa irrita viderit atque evanescentia,
 statim deseret, quin eundem turpissime
 prodet, simulac proditionem lucro cedere

sibi persuaserit. Vel si tenuis, atque infirmi animi juvenis, vehementem et in pravos affectus precipitem sibi adiunxerit amicum, heu miserum, si talem elegerit socium! Serpentis enim instar hic ipsum amplectens ad pessima consilia patranda invitum abispiet, captumque malitiae laqueo perniciiei ac certa ruinae facile dabit. Mala semper suadebit cum malo consortium, levia cum levi, ignominiosa cum ignobili, prava cum scelerato; nec fieri potest, ut optimi mores non corrumpantur, quibus arte juncti amici quotidiana consuetudo seductitium praebet depravationis exemplum. Quanto igitur studio, quan-

ta diligentia ac cura opus est, ut bene no-
 bis eveniat amicorum electio, ut veris non
 modo, sed dignis iisdem amicis gaudeamus?
 Quantum queso interest, clare perspicere
 ac discernere, quis ille vere sit, quem no-
 bis adjungamus, quisve tantum videatur,
 quæ indoles, qui mores, quæ studia, qui af-
 fectus ejus, cujus omnibus in rebus pro-
 batam nobis optemus amicitiam, et cujus
 intimam familiaritatem non modo non
 maxime periculosam, sed honestam, uti-
 lem, salutiferam æque ac jucundam
 nobis esse cupiamus? Utinam omnes
 juvenes, priusquam amicitiam cum
 aliis jungerent, hæc secum deliberarent
 animo! Primis incuntes nostræ juven-
 tutis momentis annisque, animi no-

ſtu vivaciſſimis uſque tenaciſſimis
 impreſſionibus adaperſi ſunt. Toti ſi-
 mul ſere ſumus in affectibus ac ſen-
 ſibus; et conſuetudinis ac ſocietatis
 voluptate majorem in primis non ha-
 bet illa ætas. Quem itaque dum ju-
 venes ſumus amore noſtro ac confi-
 dentia vel digniſſimum vel indignum
 nobis conciliare evenit familiarem, in
 ſenectute adhuc eundem, qui in prima
 juventute nobis fuit, amicum futu-
 rum eſſe pro certo habeamus. Quo ma-
 gis cavendum, ut eum non pravitate
 et levitatis auctorem et ſocium à
 pueris et per omneri tunc vitam

habeamus. Cavete in primis juvenes! In
 tenera enim juventute boni mollisque
 soli similes sumus. Si pulchra et ingenua
 planta per quamcunque manum inserun-
 tur late florent, magnoque incremento fe-
 liciter proveniunt. Sed et lolium aequè fa-
 cile recipit, quod nisi statim eruat, radi-
 cibus suis isto solo tantopere laudare po-
 titur, ut ingenuorum fructuum prorsus
 eradat irripatens. Quare hoc nobis in vo-
 tis, hæc nostra cura sit, ut non nisi cum
 honestis et probis intime jungamur,
 cum illis tunc sapientia et virtutis ege-
 ria via junctis manibus incessuri. Atque
 ut ingenuum solum nanciscaris ami-
 cum, nobis primis istud ante omnia

est agendum, ut bonis moribus ipsi
 bonorum amore digni evadamus. Si ta-
 lia tibi fuerint merita, et mens vere
 probitatis plena, nil cures; similis
 amicus simile tuum pretium sentiet
 atque estimationem, qua ipsum pro-
 sequeris, lætissimus tibi retribuet.
 Felices eheu! quos mutua sapientia
 et virtutis sic junxit existimatio.

II.

Gam vero amicis talibus conservan-
 dis et veris a similitatis bene semper
 dignoscendis operam quam plurimam
 dare honestum æque ac beatum est.
 Si nobis probatum invenisse ami-
 cum contigit, in cujus familiari

612.
consuetudine intimam percipimus vo-
luptatem, ita demum, ut vel abditas
animi nostri cogitationes atque arcana
ab ipso non occultare, omnia quasi in
sinu ejus deponere nobis liceat, in omni-
bus nostris inclinationibus votisque
plane omnino cum eo consentientibus,
tunc in hoc primum incumbamus, ut
nostra vicissim confidentia erga illum
integra prorsus, valde libera et omnino
soluta sit; faveat mens nostra saluti
ejus haud minus quam propria; facilis
aeque illi sit et benevola. Pectus nostrum
pariter ac parvus forte opes amico no-
stro verissimo ne unquam claudamus.

nam prudenter in electo virtutisque

studioso amico secreta nostra non mi-
 nus quam cetera bona ac commoda
 aequam in certissimo portu atque
 asylo reconduntur; nulla unquam
 in re illis abutetur. Mutuam hanc
 fiduciam praesertim in rebus du-
 bii aut angustis et in calamitate
 avari memento. Urgente enim gravi
 necessitate, ingruentibus fortuna ad-
 versa plagis, vera amicitia optime
 discernitur a simulata, sempiterna
 a vana et caduca. In turbidis ac nu-
 bilis vitae humanae diebus, purissimi
 auri instar, quod vehementissimus
 ne parum quidem laedit ignis, sin-

cerum sentabis atque agnosces amicum,
 salutemque habebis, qualem te dederis. Sic
 intemerata in nostros familiares fides
 vel in adversis perfectam gignit in
 nobis certitudinem de ipsorum quoque
 probitate, fide et constantia, nulli du-
 bitationi obnoxia. Accedat huic fidei
 porro mitis illa, quae amicitiam egre-
 gie auget atque confirmat indulgentia
 circa illos amicorum leves, qui vel ex
 nimia festinatione vel humani inge-
 nii et animi debilitatibus oriuntur
 lapsus, et quos inter virtutes quidem
 referre non cogit indulgentia, facile
 aamen condonat. Quis enim homo vel
 sapientissimus et optimus a talibus

erratis immunem se ipsum jactet,
 quis alterum talem exposcat! Itane
 veniam lubentissimus dat amicus,
 petitque vicissim. Et accedat tan-
 dem mutua benignorum vel gra-
 vium monitorum patientia —
 Amicitia vera arx et caput. Feli-
 cissimum sane, si e familiarium
 circulo mihi contigit, qui speculi
 loco mihi inserviens, ne minimam
 quidem celat maculam, et amice
 me hortatur, vel serio castigat et
 vi quadam reprehendit, si sapien-
 tia præceptorum immemor, virtu-
 tis negligens, ac in præstandis qui-

busque officiis lassus fuero. Verus ille ami-
cus, licet minime videatur, quem auro
argentoque diligentius custodiendum sum-
mo studio conservandum et pio amore
amplectendum esse, quis est, qui non
putet?

III.

Ex tali denique amicitia, qua non enar-
randa gaudia, quos insignes pariter ac
dulces fructus percipere licet! Omni-
bus scilicet, quaecumque Deus nobis lar-
gitur bona, nos ter quoque fruimur
amicus, et dum ille maxima illorum
voluptate afficitur, dum particeps
sit felicis nostrae conditionis, in-
simis eam Deum gratis irtribuimus

qui nobis dedit, cum quo gaudia com-
 municemus, ex quo datam atque
 acceptam duplicem referamus vitam
 nostram felicitatem. Ut universi
 orbis terrarum thesauri nobis ob-
 digerint, nullus vobis afforet
 amicus, in mediis velut divitiis
 paupertate laboraremus; quod sa-
 pius evenit hujus mundi princi-
 pibus ac potentibus. Infestissi-
 ma contra fortuna vexati, malis
 obruti, calamitatibus prostrati
 atque animo fracti, probo tamen
 amico juncti, in cujus pectus et
 mentem ista quasi deponamus

onera, nunquam prorsus erimus in-
 felices. Similis est hæc amicitia, quæ
 in juventute jam progerminans et
 radices agens in dies magis magisque
 invalescit, et, in summa usque sene-
 cutem aucta et conservata adeo per-
 durat, ut ipsa morte vix possit divelli.
 Similisque — similis est tenera vitis,
 quæ ulmo firmiori juncta, cum ipsa
 in altum elata ascendit. O dulcerra
 et jucundam amicitia imaginem!
 Quanta agilitate ac decore vitis ra-
 mi ulmum circumvolvunt sub divo
 plantatam! Quam firmissimum
 hæc est fulcrum, in quo vitis pullu-
 lans maxime secura emergat! Absq[ue]

illa vites humi depressæ atque repen-
 des conculcarentur, absque illa certe
 perirent. Crescit ulmus itidem inte-
 rea, et firmitudinem nanciscitur
 atque robur. Sic simul crescunt am-
 bæ, et quo firmitus eradunt, eo
 constictior fit earundem conjunctio,
 quin in unum tandem corpus com-
 misso videntur, solis radios com-
 muniter excipientes, ventorum
 impetum junctis viribus sustinen-
 tes, nec facile hæc sine utriusq[ue]
 detrimento disjunxeris; quin
 si vel orta vehementi procella hu-
 mi prosternatur gracilis ulmus,
 cadet simili ruina focia ejus

Dulcis, pulcherrima vitis. Ut nunquam
 sic cadat, Socii ornatisissimi, nostra, vir-
 tutis et probitatis legibus sacra-
 ta amicitia oro precorque. Trans mortem
 et ad aeternitatem usque dulcis sit
 nobis comes! Post mortem demum ami-
 citia purissimae pretium justius
 adhuc aestimaturi, sanctissima il-
 lius jura in aeternum continuabimus.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwritten text visible on the right edge of the page.]